

فرا تر از کلام بشری

حکومت اسلامی در نهج البلاغه

صدیقه نبوی زاده

سید معصومه مرتضوی

سرشناسه: نبوی زاده، صدیقه ۱۳۲۴- عنوان قراردادی: نهج البلاغه . فارسی- عربی . برگزیده شرح.

Nahjol-Balaghah.Persian-Arabic.Selection.commantries

عنوان و نام پدیدآوران: فراتر از کلام بشری (حکومت اسلامی در نهج البلاغه) صدیقه نبوی زاده - سیدمعصومه مرتضوی (بنیاد نهج البلاغه شهرستان کازرون)

مشخصات نشر: البرز، کرج، ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۸۶ ص.؛ ۱۴/۵*۲۱/۵ س.م.

شابک: ۳-۴۲۵-۴۹۱-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: علی بن ابی طالب(ع)، امام اول، ۲۳ سال قبل از هجرت - ۴۰ ق. - نهج البلاغه، سیاست و حکومت

Aliibn Abi talib.Imam I.Nahjol-Balaghah—Politicsand government

موضوع: اسلام و سیاست

Islam and politics

موضوع:

شناسه افزوده: سید معصومه مرتضوی ۱۳۴۵، علی بن ابی طالب(ع)، امام اول، ۲۳ سال قبل از هجرت - ۴۰ ق.

- نهج البلاغه، برگزیده شرح.

رده بندی کنگره: ۳۸/۰۲۳ BP رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۱۵ شماره کتابشناسی ملی: ۸۶۹۶۱۹۷

ISBN: 978-600-491-425-3

نام کتاب: فراتر از کلام بشری - (حکومت اسلامی در نهج البلاغه)

نام مولفان: صدیقه نبوی زاده - سید معصومه مرتضوی (بنیاد نهج البلاغه

شهرستان کازرون)

طراح جلد: کیانا حسن زاده

ویراستار: مریم انصاف

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰ قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

شابک: ۳-۴۲۵-۴۹۱-۶۰۰-۹۷۸

صحافی: موسسه فرهنگی روزنه روحیم- شهرک صنعتی شورمست

آدرس انتشارات: کرج، چهار راه مصباح، بلوار ذوب آهن، ایستگاه اول، پلاک ۴۲

شماره تماس: ۰۹۱۲۵۶۴۸۸۰۲

مقدمه

نهج البلاغه مانند صدفی مشحون به گوهرهایی از حکمت‌های عالی است که در فرهنگ اسلامی مانند آفتاب نیمروز می‌درخشد. این کتاب نازله روح امام علی علیه السلام و برای تعلیم و تربیت خفتگان در بستر منیت است؛ معجونی برای شفا و مرهمی برای دردهای فردی و اجتماعی می‌باشد. مجموعه‌ای برای سازندگی انسان کامل و جامعه انسانی که در همه زمان‌ها دانشمندان و فیلسوفان می‌توانند در آن غور کنند و از گوهرهای آن بهره‌مند شوند. بی‌تردید نهج البلاغه، جامع‌ترین کتاب پس از قرآن کریم است. گفتار و عمل امام در این کتاب در راستای معرفی دین علوی و اتصال حکومت زمان به حکومت نبوی و از بین بردن انحرافات می‌باشد. این کتاب مانند قرآن، یک کتاب سبک زندگی است و جامعه ما همان گونه که به آموزه‌های قرآن نیاز دارد، به معارف آن نیز محتاج است. این مجموعه علی‌باباسخ به نیازهای مختلف علمی و عملی انسان، توانسته است مانند قرآن هدایت بشر را در عرصه‌های گوناگون فردی و اجتماعی بر عهده بگیرد؛ شاید سزاوارتر آنکه آن را «برادر قرآن» لقب داده‌اند هم در همین نکته نهفته باشد. یکی از ویژگی‌های مهم نهج البلاغه که آن را از بسیاری از کتاب‌های دیگر ممتاز کرده، تنوع موضوعاتی است که در آن وجود دارد. پس از قرآن کریم بیشترین آثار و تالیفات در ارتباط با این کتاب شریف و ارزشمند نگاشته شده است.

فهرست مطالب

۸.....	پیشگفتار
۱۰.....	مدیریت و حکومت در اسلام
۱۴.....	نقش تربیتی مدیر
۱۷.....	ویژگی مدیر از دیدگاه نهج البلاغه
۱۸.....	حکومت از دیدگاه امام علی علیه السلام
۲۲.....	سیاست اقتصادی امام علی علیه السلام
۲۷.....	عدم تبعیض در تقسیم بیت المال
۳۱.....	جایگاه مردم در حکومت علوی
۳۴.....	مبانی سیاسی مشارکت و هماهنگی مردم در کارهای اجتماعی
۳۶.....	موانع تشکیل حکومت علوی
۴۵.....	وظایف امام و رهبر جامعه
۵۰.....	شروط زمامداری
۶۴.....	ایجاد وحدت اجتماعی
۶۹.....	معیارهای شناخت حق و باطل
۷۴.....	۲۰ فرمان امام علی علیه السلام به مالک اشتر
۷۵.....	رفتار اسلامی درباره حیوانات
۷۶.....	قضاوت های علوی
۸۰.....	حاکمیت حکم خدا
۸۳.....	منابع و ماخذ

پیشگفتار

نهج البلاغه تجلی شخصیت و عظمت امام علی علیه السلام است که مطالبش با یکدیگر تناقضی ندارند و هر چه بیشتر این کتاب را بخوانیم بیش از پیش به ابعاد شگرف آن پی می بریم؛ زیرا مانند قرآن نه تنها هیچ گاه کهنه نمی شود بلکه، فرازمانی است.

این کتاب در حقیقت منتخبی از «خطابه‌ها»، «دعاها»، «وهمایه»، «نامه‌ها» و «جمله‌های کوتاه» مولای متقیان، علی علیه السلام است که توسط سید شریف رضی در سال ۴۰۰ ق، یعنی بیش از هزار سال پیش گردآوری شده است. البته لازم به ذکر است که سخنان حضرت علی علیه السلام به هیچ وجه منحصر در این مجموعه نبوده و سید رضی تنها گزیده‌ای از سخنان آن حضرت را جمع‌آوری کرده است.

ما مثل آن بیماری هستیم که نسخه کاملی از یک طبیب حاذق را با خود دارد اما به آن عمل نمی کند و دائماً از بیماری رنج می برد. قرن‌های متمادی نهج البلاغه را داشتیم، اما از آن استفاده نکردیم و از معارف آن بهره نبردیم و بیماری‌های فردی و اجتماعی خود را برای خودمان نگه داشتیم. این، آن

تأسف و افسوس بزرگی است که هر کس با نهج البلاغه آشنا شود، در دلش جا خواهد گرفت.

شاید مهم‌ترین هدف از انس با نهج البلاغه، بهره‌برداری از معارف بلند آن باشد. این مجموعه غنی، یک کارگاه انسان‌سازی در جهت خودشناسی و خداشناسی است و قرآن ناطقی است که می‌تواند انسان را در مسیر درست، هدایت کند و همه ما می‌توانیم به راحتی زمینه خودسازی و جامعه‌سازی را در کلام امیرالمومنین علیه السلام پیدا کنیم، پس بر همه ما واجب است که در راستای احیای این کتاب پرمحتوا تلاش کنیم.

نویسندگان این اثر به لطف خدا و مدد امیر بیان، سعی نموده‌اند با توجه به نیاز جامعه مجموعه آثاری را از موضوعات این کتاب عزیز استخراج نموده و در اختیار خوانندگان قرار دهند؛ امید است که مرضی رضای خداوند باشد. در اینجا از تمام کسانی که ما را در تدوین این اثر همراهی کردند کمال سپاس و تشکر را داریم خصوصاً بوسل کتابخانه های عمومی شهرستان کازرون.

صدیقه نبوی زاده

سید معصومه مرتضوی

زمستان ۱۴۰۰